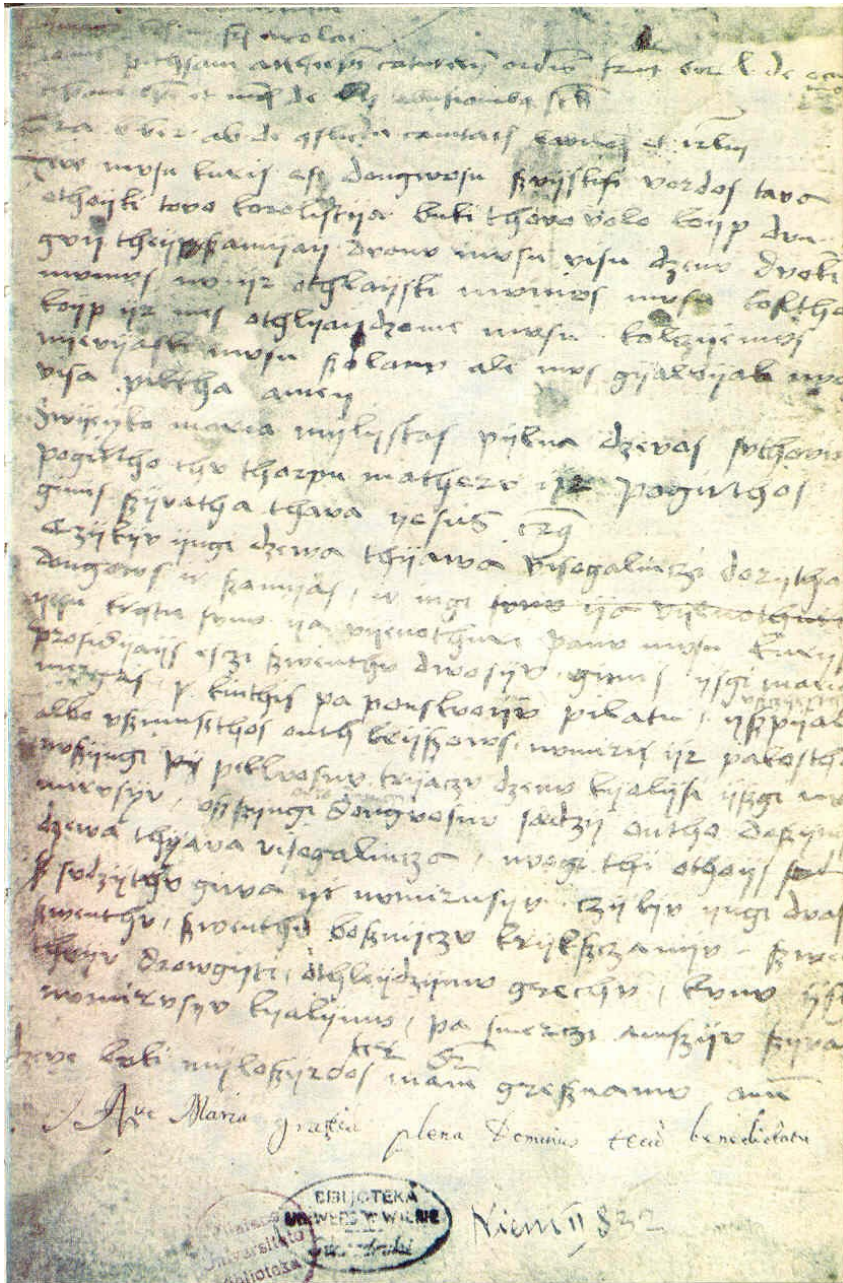

Počátky litevské písemnosti

	Mluvená litevština		Rukopisná litevština		Tištěná litevština			
	Malá Litva	Velká L.	Malá Litva	Velká L.	Malá Litva	Velká L.		
<u>cca 7.</u> století								
cca 1525								
1547								
1595 / 99								

Počátky písemné litevštiny

První souvislý litevský text:

Tři rukopisné modlitby, datujeme do cca. 1504-1525 :

Otčenáš (litevsky *Tėve mūsų*),

Zdravás Maria (litevsky *Sveika, Marija*)

Krédo nebo Vyznání víry (litevsky *Tikėjimo išpažinimas*)

Text je vepsán do knihy *Tractatus sacerdotalis*, 1503, Strassburg

Nachází ve Vilniusu, v knihovně Vilniuské univerzity.

http://lietuvos.istorija.net/lituanistica/teve_musu1503.htm

Počátky písemné litevštiny

**První litevský text:
souvislosti vzniku**

Františkánský klášter ve
Vilniusu

Založen litevským
velkoknížetem v 14.
století.

Jedno z nejdůležitějších
center vzdělanosti v
14.-18. století.

Počátky písemné litevštiny

První litevský text:
souvislosti vzniku

Další litevské zápisy v
knihách z
františkánského
kláštera, např. v misálu
z r. 1501 (jednotlivá
slova, fráze)

Vznik vilniuských
litevských textů
NESOUVISÍ s
(proti)reformací

První litevská KNIHA

Latinské věnování *Katechismu*
Velkému Litevskému Knížectví

AD MAGNUM
DUCATVM LITVANIAE

AD MAGNUM
DUCATVM LITVANIAE

*Fausta ducum magnorum altrix, Lituania clara,
Haec mandata Dei, suscipe mente pia,
Ne te, cum dederis rationes ante tribunal
Augustum, magni iudicis ira premat.*

**Fausta ducum magnorum altrix, Lituania clara,
Haec mandata Dei, suscipe mente pia,
Ne te, cum dederis rationes ante tribunal
Augustum, magni iudicis ira premat.**

Šťastná matko velkých knížat, osvícená Litvo,
Tato slova Boží přijmi s myslí pobožnou,
Aby tě, když budeš se zodpovídat před soudem
Vysokým, velkého soudce hněv nezatížil.

První litevská KNIHA

KNIGIELES

Pašias byla Lietuvoskamp jr

Semalstump.

Bralei seferis imkiet maní lr skalėkiet/
Jr tatal staitidami permankiet.
Makla schito tewai iusu erakšdawa turci.
Ale to negaleia ne wenu budu gauti.
Reglety to narėla sawa atimio/
Laispyr ischgirėli sawa ausimio.
Jan nu ka tewai nakada neregėlia/
Nu schieal wıfs iusump acėia.
Veizdekiet lr dabakierese šmanes wıfias
Schieal eit iusump šadis bogaus karalistas
Malanel lr su dziaulėm es šadi prigimkiet
A iusu bukıusu schėimina makitiet.
Sunus dukteris iusu tur tatali makiet
Vısa schyrdy tur to dewa šady milety.
Jei bralei seferis tus šadzius nepapeltis
Dewa tewo lr sunu saw milu padarısit.
Jr pašlawinėi pa atimio dewa busit.
Vıfosu daitkosu palaimi turesit.
Schieal makla dewa tıkrat pašysye
Jr bogaus karalistas p prisiatysye.
Kuska

Luteránský *Catechismus*,
1547, Královec

Editor: Martynas
Mažvydas

Litevská předmluva:
první báseň v litevštině
„Knižky sami promlouvají
na Litevce a Žemaity“

Akrostich (první písmena
každého řádku)